Elektroninio dokumento nuorašas

LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRAS

ĮSAKYMAS DĖL LIETUVOS MEDICINOS NORMOS MN 153:2018 „GYDYTOJAS VAIKŲ NEUROLOGAS“ PATVIRTINIMO

2018 m. kovo 21 d. Nr. V-325
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos medicinos praktikos įstatymo 4 straipsnio 4 dalimi:

1. T v i r t i n u Lietuvos medicinos normą MN 153:2018 „Gydytojas vaikų neurologas“ (pridedama).

2. P a v e d u įsakymo vykdymą kontroliuoti viceministrui pagal veiklos sritį.

Sveikatos apsaugos ministras Aurelijus Veryga

Teisės aktas

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos sveikatos
apsaugos ministro
2018 m. kovo 21 d. įsakymu Nr. V-325

LIETUVOS MEDICINOS NORMA MN 153:2018
GYDYTOJAS VAIKŲ NEUROLOGAS

I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Lietuvos medicinos norma MN 153:2018 „Gydytojas vaikų neurologas“ (toliau – Lietuvos medicinos norma) privaloma visiems gydytojams vaikų neurologams, dirbantiems Lietuvos Respublikoje, jų darbdaviams, taip pat institucijoms, rengiančioms šiuos specialistus, tobulinančioms jų kvalifikaciją bei kontroliuojančioms jų veiklą.

2. Lietuvos medicinos normoje vartojamos sąvokos ir jų apibrėžtys:

2.1. **Vaikų neurologija** – medicinos mokslo šaka, kurios tyrimo objektas yra vaikų nervų sistemos anatominiai ir fiziologiniai ypatumai, įgimtos ir įgytos vaikų nervų sistemą pažeidžiančios ligos bei jų komplikacijos, šių ligų diagnostika, gydymas ir profilaktika.

2.2. **Gydytojas vaikų neurologas** – medicinos gydytojas, teisės aktų nustatyta tvarka įgijęs gydytojo vaikų neurologo profesinę kvalifikaciją.

2.3. **Gydytojo vaikų neurologo praktika** – teisės aktų reglamentuojama gydytojo vaikų neurologo pagal įgytą profesinę kvalifikaciją ir nustatytą kompetenciją atliekama asmens sveikatos priežiūra, apimanti vaikų nervų sistemos ligų profilaktiką, diagnostiką, gydymą ir medicininę reabilitaciją.

2.4. Kitos Lietuvos medicinos normoje vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos yra apibrėžtos Lietuvos medicinos normos 7 punkte išvardytuose Lietuvos Respublikos teisės aktuose.

3. Gydytojo vaikų neurologo profesinė kvalifikacija įgyjama baigus universitetines medicinos studijas bei vaikų ligų ir vaikų neurologijos rezidentūrą. Užsienyje įgyta gydytojo vaikų neurologo profesinė kvalifikacija pripažįstama Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

4. Teisę verstis gydytojo vaikų neurologo praktika turi asmuo, Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka įgijęs gydytojo vaikų neurologo profesinę kvalifikaciją ir turintis Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka išduotą ir galiojančią medicinos praktikos licenciją verstis medicinos praktika pagal gydytojo vaikų neurologo profesinę kvalifikaciją.

5. Gydytojas vaikų neurologas verčiasi gydytojo vaikų neurologo praktika Lietuvos Respublikoje tik asmens sveikatos priežiūros įstaigoje, turinčioje galiojančią įstaigos asmens sveikatos priežiūros licenciją teikti vaikų neurologo paslaugas ir (ar) kitas asmens sveikatos priežiūros paslaugas, kurias pagal teisės aktų reikalavimus kartu su kitais asmens sveikatos priežiūros specialistais turi teikti ir gydytojas vaikų neurologas.

6. Gydytojas vaikų neurologas dirba savarankiškai, bendradarbiaudamas su sveikatos priežiūros ir kitais specialistais.

7. Gydytojas vaikų neurologas vadovaujasi asmens sveikatos priežiūros specialisto praktiką, asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimą reglamentuojančiais teisės aktais, Lietuvos medicinos norma, įstaigos, kurioje dirba, įstatais (nuostatais), vidaus tvarkos taisyklėmis bei savo pareigybės aprašymu.

II SKYRIUS
TEISĖS

8. Gydytojas vaikų neurologas turi teisę:

8.1. verstis gydytojo vaikų neurologo praktika Lietuvos medicinos normos ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka;

8.2. išrašyti receptus Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2002 m. kovo 8 d. įsakymo Nr. 112 „Dėl Receptų rašymo ir vaistinių preparatų, medicinos priemonių (medicinos prietaisų) ir kompensuojamųjų medicinos pagalbos priemonių išdavimo (pardavimo) vaistinėse gyventojams ir popierinių receptų saugojimo, išdavus (pardavus) vaistinius preparatus, medicinos priemones (medicinos prietaisus) ir kompensuojamąsias medicinos pagalbos priemones vaistinėje, taisyklių patvirtinimo“ nustatyta tvarka;

8.3. išduoti medicininius ar sveikatos pažymėjimus (pažymas) Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka;

8.4. vykdyti laikino darbingumo netekimo ekspertizę ir išduoti nedarbingumo pažymėjimus Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka;

8.5. konsultuoti pacientus, fizinius ir juridinius asmenis Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka;

8.6. atsisakyti teikti sveikatos priežiūros paslaugas, jei tai prieštarauja gydytojo profesinės etikos principams arba gali sukelti realų pavojų paciento ar gydytojo gyvybei, išskyrus atvejus, kai teikiama būtinoji medicinos pagalba;

8.7. nustatyti asmens mirties faktą Lietuvos Respublikos žmogaus mirties nustatymo ir kritinių būklių įstatymo nustatyta tvarka;

8.8. gauti darbui būtiną informaciją apie gydomus ir konsultuojamus pacientus Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

9. Gydytojas vaikų neurologas turi ir kitų teisių, nustatytų Lietuvos Respublikos teisės aktuose, reglamentuojančiuose asmens sveikatos priežiūros specialisto praktiką.

III SKYRIUS
PAREIGOS

10. Gydytojas vaikų neurologas privalo:

10.1. teikti būtinąją medicinos pagalbą Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka;

10.2. pagal savo kompetenciją, nurodytą Lietuvos medicinos normoje, ir asmens sveikatos priežiūros įstaigos, kurioje dirba, licenciją kvalifikuotai tirti, diagnozuoti ir gydyti ligas, būkles bei sveikatos sutrikimus, rekomenduoti ir dalyvauti organizuojant profilaktikos priemones bei užtikrinti teikiamų asmens sveikatos priežiūros paslaugų kokybę;

10.3. nepriskirtais jo kompetencijai atvejais siųsti pacientą konsultuotis ir (ar) gydytis pas atitinkamos srities asmens sveikatos priežiūros specialistą;

10.4. bendradarbiauti su asmens sveikatos priežiūros ir kitais specialistais, dalyvaujančiais atliekant tyrimo, diagnostikos ir gydymo veiksmus;

10.5. propaguoti sveiką gyvenseną, ligų profilaktikos ir sveikatos tausojimo bei ugdymo priemones;

10.6. turėti spaudą, kurio numeris suteikiamas Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. sausio 6 d. įsakymo Nr. V-1 „Dėl Numerio sveikatos specialisto spaudui suteikimo ir panaikinimo taisyklių patvirtinimo“ nustatyta tvarka;

10.7. pagal kompetenciją vykdyti privalomąsias sveikatos programas;

10.8. laikytis sveikatos priežiūros specialisto profesinės etikos principų, gerbti pacientų teises ir jų nepažeisti;

10.9. tobulinti profesinę kvalifikaciją Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka;

10.10. laikytis licencijuojamos sveikatos priežiūros specialisto veiklos sąlygų;

10.11. tvarkyti gydytojo vaikų neurologo praktikos dokumentus Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka;

10.12. paaiškinti asmens sveikatos priežiūros specialisto praktikos aplinkybes Sveikatos apsaugos ministerijos, teisėsaugos institucijų ir kitų kontroliuojančių institucijų prašymu;

10.13. taikyti Lietuvos Respublikoje tik medicinos mokslo ir praktikos įrodymais pagrįstus, saugius tyrimo, diagnostikos ir gydymo metodus, išskyrus kituose teisės aktuose nustatytas išimtis;

10.14. naudoti tik teisės aktų reikalavimus atitinkančias medicinos priemones (prietaisus), išskyrus kituose teisės aktuose nustatytas išimtis. Užtikrinti, kad medicinos priemonės (prietaisai) būtų naudojamos teisės aktų nustatyta tvarka ir vadovaujantis gamintojų su medicinos priemone (prietaisu) pateikiama informacija;

10.15. atlikti kitas Lietuvos Respublikos teisės aktų, reglamentuojančių asmens sveikatos priežiūros specialisto praktiką, nustatytas pareigas.

IV SKYRIUS
KOMPETENCIJA

11. Gydytojo vaikų neurologo profesinę kompetenciją sudaro žinios, gebėjimai ir įgūdžiai, kuriuos jis įgyja baigęs vaikų neurologo profesinę kvalifikaciją suteikiančias studijas, dirbdamas gydytoju vaikų neurologu bei nuolat tobulindamas kvalifikaciją ir domėdamasis nuolatine mokslo ir praktikos pažanga.

12. Gydytojas vaikų neurologas turi žinoti:

12.1. dokumentų rengimo, tvarkymo ir apskaitos pagrindus;

12.2. medicinos statistikos pagrindus;

12.3. sveikatos draudimo pagrindus;

12.4. sveikatos teisės pagrindus;

12.5. naudojimosi informacinėmis ir ryšio technologijomis būdus ir mokėti jais naudotis.

13. Gydytojas vaikų neurologas turi išmanyti:

13.1. saugos darbe reikalavimus;

13.2. medicinos etikos ir deontologijos pagrindus;

13.3. bendruosius vaikų sveikatos priežiūros organizavimo principus;

13.4. pagrindinius slaugos reikalavimus;

13.5. bendruosius neurologinės pagalbos organizavimo principus;

13.6. vaiko organizmo anatominius ir fiziologinius ypatumus;

13.7. nervų sistemos ir jos atskirų dalių vystymosi, morfologijos, fiziologijos, patologijos ypatumus;

13.8. vaiko nervų sistemos ligų epidemiologiją, patogenezę, etiologiją, klasifikaciją, rizikos veiksnius, simptomatiką, diagnostikos ir gydymo metodus, profilaktikos principus;

13.9. normalios ir sutrikusios vaiko raidos ypatumus;

13.10. vaistinių preparatų klinikinę farmakologiją;

13.11. vaiko psichologijos ypatumus, dažniausius psichikos sutrikimus, sveiko ir sergančio vaiko bei jo artimųjų psichologiją, taip pat socialinių veiksnių įtaką vaiko sveikatai;

13.12. nervų sistemos liga sergančio vaiko mitybą;

13.13. nervų sistemos liga sergančio vaiko medicininės reabilitacijos, ankstyvosios reabilitacijos ir specialiojo ugdymo principus;

13.14. įrodymais pagrįstos medicinos principus, metodinių rekomendacijų taikymą praktikoje.

14. Gydytojas vaikų neurologas turi gebėti:

14.1. dirbti savarankiškai ir komandoje su kitais specialistais;

14.2. bendrauti su sergančiu vaiku ir jo artimaisiais;

14.3. surinkti anamnezę, įvertinti bendrą vaiko somatinę būklę;

14.4. atlikti klinikinį neurologinį įvairaus amžiaus vaikų tyrimą ir interpretuoti jo rezultatus;

14.5. įvertinti įvairaus amžiaus vaikų motorikos, kalbos, pažintinę, emocijų, elgesio ir socialinę raidą;

14.6. sudaryti paciento ištyrimo ir gydymo planą ir jį vykdyti;

14.7. atlikti ir (ar) kliniškai interpretuoti tyrimo rezultatus:

14.7.1. elektroencefalografiją;

14.7.2. elektroneuromiografiją;

14.7.3. sukeltųjų potencialų tyrimą;

14.7.4. polisomnografiją;

14.7.5. neurosonoskopiją;

14.7.6. ekstrakranijinę duplekssonografiją;

14.7.7. transkranijinę doplerografiją;

14.7.8. transkranijinę spalvinę duplekssonografiją;

14.7.9. aktigrafiją;

14.7.10. liumbalinę punkciją;

14.8. įvertinti laboratorinių, neurofiziologinių ir vaizdinių tyrimų duomenis;

14.9. taikyti gydymą botulino toksinu ir (ar) įvertinti gydymo rezultatus;

14.10. vertinti gydymo efektyvumą;

14.11. vaikui ir jo artimiesiems priimtinu būdu paaiškinti ligos pobūdį, diagnostikos, gydymo bei sveikatos priežiūros principus.

15. Gydytojas vaikų neurologas turi diagnozuoti, diferencijuoti ir gydyti šias ligas bei sindromus, prireikus pasitelkdamas kitus asmens sveikatos priežiūros specialistus:

15.1. įgimtas nervų sistemos ir kraujagyslių formavimosi ydas;

15.2. fakomatozes;

15.3. vaikų motorinės, protinės, kalbos ir psichosocialinės raidos sutrikimus;

15.4. cerebrinį paralyžių ir kitus paralyžinius sindromus;

15.5. ekstrapiramidinius ir judesių sutrikimus;

15.6. ataksijas;

15.7. uždegimines, imunines ir infekcines nervų sistemos ligas ir jų pasekmes;

15.8. demielinizuojančias centrinės nervų sistemos ligas;

15.9. epilepsiją ir epilepsinius sindromus, epilepsinę būklę;

15.10. ūminius simptominius traukulius, karščiavimo sukeltus traukulius;

15.11. neepilepsinius paroksizmus;

15.12. miego sutrikimus;

15.13. galvos ir veido skausmo sindromus bei ligas;

15.14. galvos svaigimą, vestibulinį sindromą;

15.15. autonominės (vegetacinės) nervų sistemos ligas;

15.16. somatoforminius, disociacinius, nerimo sutrikimus, panikos atakas;

15.17. cerebrovaskulines ligas, jų sukeliamus sindromus ir padarinius;

15.18. nugaros smegenų ligas;

15.19. nervų, nervų šaknelių ir rezginių ligas;

15.20. nugaros skausmus ir vertebrogeninius sindromus;

15.21. skeleto deformacijas ir kontraktūras;

15.22. paveldimas ir įgytas nervų bei raumenų ligas;

15.23. nervų sistemos traumas ir jų pasekmes;

15.24. nervų sistemos navikus ir jų pasekmes;

15.25. hidrocefaliją, smegenų edemą, intrakranijinę hipertenziją;

15.26. nervų sistemą pažeidžiančias genetines ligas;

15.27. ūmines encefalopatijas, sąmonės sutrikimus, komą, vegetacinę būklę;

15.28. toksinės, metabolinės, mitybinės, paraneoplastinės kilmės nervų sistemos ir raumenų ligas;

15.29. nervų sistemos pažeidimus, atsiradusius sergant kitomis ligomis ir (ar) po procedūrų;

15.30. simptomus ir požymius, susijusius su nervų, raumenų ir skeleto sistemomis;

15.31. šlapinimosi ir tuštinimosi sutrikimus;

15.32. nenormalius radinius nervų sistemos diagnostiniuose, laboratoriniuose ir kituose tyrimuose.

16. Gydytojas vaikų neurologas turi:

16.1. atpažinti skubios neurologinės, neurochiruginės pagalbos ar intensyvios terapijos reikalaujančias būkles ir skubiai siųsti pacientą asmens sveikatos priežiūros specialisto, teikiančio atitinkamas asmens sveikatos priežiūros paslaugas, konsultacijos;

16.2. nediagnozuotų, nepasiduodančių gydymui, daugiau nei vieną organų sistemą pažeidžiančių ligų atvejais laiku siųsti pacientą aukštesnio lygio paslaugas teikiančio gydytojo vaikų neurologo ar kito asmens sveikatos priežiūros specialisto konsultacijos;

16.3. įtaręs ar diagnozavęs retą ligą ar būklę, siųsti pacientą į retų ligų kompetencijos centrus;

16.4. atpažinti smegenų mirties kriterijus ir nustatyti smegenų mirtį.

DETALŪS METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija 188603472, Vilniaus g. 33, LT-01506 Vilnius
Dokumento pavadinimas (antraštė)	Dėl Lietuvos medicinos normos MN 153:2018 "Gydytojas vaikų neurologas" patvirtinimo
Dokumento registracijos data ir numeris	2018-03-20 Nr. V-325
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	ANŽELIKA BALČIŪNIENĖ, Skyriaus patarėjas
Sertifikatas išduotas	ANŽELIKA BALČIŪNIENĖ, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2018-03-22 07:17:48
Parašo formatas	XAdES-X-L
Laiko žymoje nurodytas laikas	2018-03-22 14:38:04
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	ADIC CA-A, Asmens dokumentu israsymo centras prie LR VRM LT
Sertifikato galiojimo laikas	2017-06-02 - 2020-06-01
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Aurelijus Veryga, Ministras
Sertifikatas išduotas	AURELIJUS VERYGA, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2018-03-22 14:40:53
Parašo formatas	XAdES-X-L
Laiko žymoje nurodytas laikas	2018-03-22 14:41:09
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	ADIC CA-A, Asmens dokumentu israsymo centras prie LR VRM LT
Sertifikato galiojimo laikas	2017-03-30 - 2020-03-29
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	-
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	1
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	-
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Signa 2010 (1.2.0.v20140611-5583)
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Metadata entry "Reception date" must be specified Metadata entry "Registration No. of the reception" must be specified Metadata entry "Receiver" must be specified Metadata entry "Index of the case (volume) the document is assigned to" must be specified Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2018-03-24)
Paieškos nuoroda	https://www.e-tar.lt/portal/legalAct.html?documentId=d1dedf312dcd11e8a1edec7ada37067a
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2018-03-24 05:32:16 TAIS